



T.C.

GIDA, TARIM VE HAYVANCILIK BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı : 54045643/610- 2336
Konu : Soru Önergeleri

16 .05/2013

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: 18.04.2013 tarihli ve 43452547-120.00-119166 sayılı yazı.

İlgi yazı ekinde alınan, Mersin Milletvekili Ali ÖZ'e ait 7/20698, Ankara Milletvekili Özcan YENİÇERİ'ye ait 7/20699, Kütahya Milletvekili Alim IŞIK'a ait 7/20700, 7/20701, Malatya Milletvekili Veli AĞBABA'ya ait 7/20702, Niğde Milletvekili Doğan ŞAFAK'a ait 7/20703, Iğdır Milletvekili Pervin BULDAN'a ait 7/20704, Bursa Milletvekili İsmet BÜYÜKATAMAN'a ait 7/20705, Kahramanmaraş Milletvekili Mesut DEDEOĞLU'na ait 7/20706, Muğla Milletvekili Nurettin DEMİR'e ait 7/20707, Ağrı Milletvekili Halil AKSOY'a ait 7/20708, Giresun Milletvekili Selahattin KARAAHMETOĞLU'na ait 7/20709, Hatay Milletvekili Mehmet Ali EDİBOĞLU'na ait 7/20710, Erzurum Milletvekili Oktay ÖZTÜRK'e ait 7/20711 esas nolu yazılı soru önergelerine ilişkin Bakanlığımız görüşü ekte sunulmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

Mehmet Mehdi EKER
Bakan

EKLER:

- 1-Görüşler 7/20698, 7/20699, 7/20700,
7/20701, 7/20702, 7/20703, 7/20704,
7/20705, 7/20706, 7/20707, 7/20708,
7/20709, 7/20710, 7/20711 (22 sayfa)



T.C.
GIDA, TARIM VE HAYVANCILIK BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

YAZILI SORU ÖNERGESİ

Önerge Sahibi : Mehmet Ali EDİBOĞLU
Hatay Milletvekili
Esas No : 7/20710

26.03.2013 tarihli Ulusal basında yer alan haberde; 2010 yılında İzlanda'da yaşanan volkanik patlamanın zehirlediği balıkları Türk vatandaşlarının yediği yazıldı. Bilindiği gibi, o tarihte Norveç'in de içinde bulunduğu Kuzey'deki denizlerde toplu balık ölümlerine rastlanmıştır.

Tüm bu nedenlerle o tarihte, Dünya bu ülkeden ithalatı durdururken; başta somon olmak üzere tüm radyasyonlu ve zehirli balıkların Türkiye'ye satıldığı belirtilen haberde, 2009 yılında 4 Milyon dolar olan İzlanda'dan balık ithalatı, patlamayı izleyen yıl yani 2010 yılında 10 Milyon doların üzerine çıkarak yüzde 150 arttığı belirtilmektedir.

Skandalı ortaya çıkartan Aydın Üniversitesi öğretim üyesi, "10 yıl sonra çocuklarımız kanser olacak. İkinci bir Çernobil yaşayacağız" açıklaması da aynı haberde yer aldı. Bu çerçevede;

SORU 1) 2010 yılında İzlanda'daki volkan patlaması ile açığa çıkan zehirler, bölgedeki denizleri kirletmişken, toplu balık ölümleri yaşanmışken ve Dünya bu ülkeden ithalatı yasaklamışken TÜİK'in ithalat rakamlarına göre Türkiye, İzlanda'dan 2010 yılında bir önceki yıla göre yüzde 150 ithalat artışı ile deniz ürünleri almış mıdır? Zehirli balık, kabuklu hayvan, yumuşakça ve suda yaşayan diğer omurgasız hayvanlar ithal etmiş midir?

SORU 2) Bakanlık olarak bu balıkların ithalatı yapılırken ürünler test edilmiş midir? Test edildiyse bu ürünler ülkemize nasıl girmiştir? Bile bile halkımıza zehirli balık mı yedirilmiştir?

SORU 3) Avrupa Birliği'nde ve İzlanda'da yapılan analizlerde, bu balıklarda ağır kurşun, radyoaktif madde ve insan sağlığına zararlı birçok kimyasalların bulunduğu belirtilmişken, kimsenin yemediği kanserli balıklar, Türk insanına hem de "ucuz balık satıyoruz" denilerek pazarlanmış mıdır?

SORU 4) İzlanda'nın yaşadığı volkanik patlamanın, atom bombasından veya Çernobil faciasından farksız olduğu belirtilmektedir. Bu durumda; nasıl Karadeniz'de faciadan 10-20 yıl sonra, kanser vakalarının sayısı arttıysa, zehirli balıkların etkisinin de yıllar sonra ortaya çıkacak şeklinde belirtilen iddialar doğru mudur?

SORU 5) Yediğimiz bu balıklar kanser, astım, solunum yetmezliği, gen bozukluğu gibi birçok hastalığa neden olmaz mı?

CEVAP 1-2-3-4-5) Ülkemizdeki balık ve balık yağı ithalatı üretim miktarlarına bağlı olarak değişiklik göstermektedir. Bahsi geçen dönemde ve sonrasında İzlanda tarafından su ürünleri ihracatına yönelik herhangi bir kısıtlama kararı olmadığı gibi Avrupa Birliği'nin de söz konusu ürünlerin ithalatına yasaklama getiren bir düzenlemesine rastlanılmamıştır.

Volkanik patlamanın yaşandığı dönemde yürürlükte olan 10.03.1995 tarihli ve 22223 sayılı



T.C.
GIDA, TARIM VE HAYVANCILIK BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Resmi Gazete’de yayımlanan Su Ürünleri Yönetmeliği ve 11.08.2003 tarihli “*Canlı Taze Soğutulmuş ve Dondurulmuş Su Ürünleri İthalatına İlişkin Uygulama Talimatı*” gereğince söz konusu ürünlerin her partisi organoleptik muayeneye tabi tutulmuş, kimyasal ve mikrobiyolojik kontroller için numune alınarak laboratuvarlara gönderilmiştir. Yapılan kontroller sonucunda sadece uygun olan ürünlerin ülkeye girişine izin verilmiştir.

14 Nisan 2010 yılında İzlanda’daki volkan patlaması olayından sonra, Avrupa Komisyon’unun talebi ile 26 Nisan 2010 tarihinde EFSA tarafından (Avrupa Gıda Güvenliği Otoritesi), “*İzlanda’daki Eyyafyallayöküll volkanının patlamasını takip eden olası kül yağmuru sebebiyle yem ve gıda kontaminasyonunun halk ve hayvan sağlığı için olası riskleri*” isimli rapor hazırlanmıştır. Raporda söz konusu kül yağmurunun halk ve hayvan sağlığı açısından dikkate alınabilecek bir risk teşkil etmediği belirtilmektedir.

İzlanda Balıkçılık ve Tarım Bakanlığı tarafından 2003 yılından itibaren balıkçılık ürünleri için yıllık izleme programları yürütülmekte olup, yürütülen izleme programına dair 2011 yılında yayımlanan raporda, Avrupa Birliği tarafından belirlenen izin verilen maksimum kalıntı düzeyini aşan herhangi bir madde tespitinin yapılmadığı belirtilmiştir. Bu izleme programında kullanılan bağımsız bilimsel verilerin gıda otoritelerinden, balıkçılık otoritelerinden, endüstriden, marketlerden ve tüketicilerden toplandığı belirtilmiştir. Deniz ürünlerinin yenilebilir parçaları ve insan tüketimi için balıkyağı ile yem hammaddesi olarak kullanılan balık unu ve balık yağında halk ve hayvan sağlığı açısından tehlike arz eden birçok madde taraması yapıldığı belirtilmekte olup, taranan tüm maddelere ait bulunan miktarın Avrupa Birliği mevzuatında izin verilen maksimum kalıntı düzeyinin altında olduğu açıklanmıştır.

2